



Međunarodni sud za krivično  
gonjenje osoba odgovornih za  
teška kršenja međunarodnog  
humanitarnog prava počinjena na  
teritoriji bivše Jugoslavije od  
1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-PT  
Datum: 8. oktobar 2009.  
Original: engleski

**PRED PRETRESNIM VIJEĆEM**

**U sastavu:** **sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući**  
**sudija Howard Morrison**  
**sudija Melville Baird**  
**sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija**

**Sekretar:** **g. John Hocking**

**Odluka od:** **8. oktobra 2009.**

**TUŽILAC**

**protiv**

**RADOVANA KARADŽIĆA**

***JAVNO***

**ODLUKA O PRIMJENI PRAVILA 73bis**

**Tužilaštvo**

g. Alan Tieger  
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

**Optuženi:**

g. Radovan Karadžić

Tokom pretpretresne konferencije održane 6. oktobra 2009., ovo Pretresno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), donijelo je usmenu odluku, na osnovu pravila *73bis* (C) i (D) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik). Vijeće je zatim dalo do znanja da će uslijediti pismeno rješenje<sup>1</sup>, i ovim donosi sljedeću odluku.

### **I. Kontekst i argumentacija**

1. Važeća optužnica u postupku protiv Radovana Karadžića (dalje u tekstu: optuženi) jeste Treća izmijenjena optužnica, podnesena 27. februara 2009. (dalje u tekstu: Optužnica). Optužnica sadrži 11 tačaka, kojima se optuženi tereti za genocid, progon kao zločin protiv čovječnosti, istrebljivanje kao zločin protiv čovječnosti, ubistvo kao zločin protiv čovječnosti, ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja, deportaciju kao zločin protiv čovječnosti, nehumana djela kao zločin protiv čovječnosti, terorisanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja, protivpravne napade na civile kao kršenje zakona i običaja ratovanja, i uzimanje talaca kao kršenje zakona i običaja ratovanja. Tužilaštvo je podnijelo svoj spisak svjedoka i dokaznih predmeta, na osnovu pravila *65ter*(E) Pravilnika 18. maja 2009., a potom dalo do znanja da će mu trebati približno 490 sati za usmeno izvođenje dokaza.<sup>2</sup>

2. U svjetlu obima Optužnice i vremena za koje tužilaštvo procjenjuje da će mu biti potrebno za izvođenje dokaza, Vijeće je 22. jula 2009., naložilo tužilaštvu da podnese pismeni podnesak o potencijalnoj primjeni pravila *73bis*(D), kako bi se suzio opseg suđenja i osiguralo da se vodi na pravičan i ekspeditivan način.<sup>3</sup> Tužilaštvo je svoj prvi Podnesak na osnovu pravila *73bis* podnijelo 31. augusta 2009. U tom Podnesku, ono je označilo 66 predloženih svjedoka kao "rezervne svjedočke"<sup>4</sup> i takođe revidiralo način i/ili vrijeme svjedočenja za daljnja 152 svjedoka.<sup>5</sup> Tužilaštvo je također skratilo vrijeme za koje se procjenjuje da će biti potrebno za glavno ispitivanje na 293 sata.<sup>6</sup> Osim toga, ako Vijeće bude smatralo neophodnim da naloži sužavanje opsega teze tužilašta, ono je predložilo da se osam opština u potpunosti eliminiše iz izvođenja dokaza, kao i pojedinačni incidenti ili

<sup>1</sup> Pretpretresna konferencija, T. 468 (6. oktobar 2009.).

<sup>2</sup> Statusna konferencija, T. 334-335 (1. juli 2009.).

<sup>3</sup> Nalog tužilaštvu na osnovu pravila *73bis* (D), 22. juli 2009., par. 5.

<sup>4</sup> Podnesak tužilašta na osnovu pravila *73bis*(D), 31. august 2009. (dalje u tekstu: Prvi podnesak), par. 4 i 6.

<sup>5</sup> Prvi podnesak, par. 7.

mjesta zločina povezanih s preostalim opštinama, srebreničkom enklavom i opsadom Sarajeva.<sup>7</sup> Prema tužilaštvu, sprovođenje ovog prijedloga rezultiraće eliminisanjem još 62 svjedoka sa njegovog spiska svjedokâ.<sup>8</sup>

3. Na statusnoj konferenciji održanoj 8. septembra 2009., pretpretresni sudija je napomenuo da bi čak uz predloženo dodatno eliminiranje dokaza tužilaštva, njegovo ukupno izvođenje, uključujući i vrijeme za unakrsno ispitivanje, uzelo minimalno približno 725 sati i da bi, po konzervativnijoj procjeni, moglo trajati do kraja 2012.<sup>9</sup> Stoga je Vijeće pozvalo tužilaštvo da predloži dodatna skraćenja.<sup>10</sup> U svom drugom podnesku na osnovu pravila 73bis podnesenom 18. septembra 2009., tužilaštvo je odbilo da predloži bilo kakva daljnja skraćenja, tvrdeći da bi uklanjanje dodatnih tačaka Optužnice, mjestâ zločina, ili incidenata imalo negativan uticaj na njegovu mogućnost da pravično izvede svoje dokaze.<sup>11</sup> Međutim, tužilaštvo jest smanjilo svoju procjenu ukupnog broja sati potrebnih za izvođenje dokaza na 251,75 sati.<sup>12</sup> Dana 30. septembra 2009., optuženi je podnio pismeni odgovor bez iznošenja konkretnih prijedloga ili argumenata u vezi s ovim pitanjem.<sup>13</sup>

## **II. Mjerodavno pravo**

4. Pravilo 73bis u relevantnom dijelu predviđa sljedeće:

- (C) U svjetlu spisa koji je pretpretresni sudija podnio pretresnom vijeću u skladu s pravilom 65ter(L)(i), pretresno vijeće će, nakon što sasluša tužioca, odrediti:
  - (i) broj svjedoka koje tužilac može pozvati; i
  - (ii) vrijeme koje će tužilac imati na raspolaganju za izvođenje dokaza.
- (D) Nakon što sasluša tužioca, Pretresno vijeće može, u svrhu pravičnog i ekspeditivnog suđenja, pozvati tužioca da smanji broj tačaka u optužnici i može odrediti broj mesta zločina ili incidenata obuhvaćenih jednom ili više optužbi za koje tužilac može izvesti dokaze za koje se, s obzirom na sve relevantne okolnosti, uključujući krivična djela

<sup>6</sup> Prvi podnesak, par. 8.

<sup>7</sup> V. Prvi podnesak, par. 10. Opštine koje su u cijelosti eliminisane su Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Čajniče, Donji Vakuf, Ilijaš, Kalinovik, Kotor Varoš i Višegrad (treba imati u vidu je i dalje ostao jedan incident u Prilogu A 14.2 koji se navodi u Optužnici kao da se dogodio u Višegradu, dok se zapravo zbio u opštini Sokolac). Prvi podnesak, fusnota 14.

<sup>8</sup> Prvi podnesak, par. 11.

<sup>9</sup> Statusna konferencija, T. 449-450 (8. septembar 2009.).

<sup>10</sup> Statusna konferencija, T. 451 (8. septembar 2009.).

<sup>11</sup> Drugi podnesak tužilaštva na osnovu pravila 73bis(D), 18. septembar 2009. (dalje u tekstu: Drugi podnesak), par. 1.

<sup>12</sup> Drugi podnesak, par. 19.

<sup>13</sup> V. Odgovor na Drugi podnesak tužilaštva na osnovu pravila 73bis, 30. septembar 2009.

za koja se optuženi tereti u optužnici, njihovu klasifikaciju i karakter, mesta gdje se tvrdi da su počinjena, te razmjer i žrtve tih krivičnih djela, može razumno smatrati da čine reprezentativni uzorak krivičnih djela za koja se optuženi tereti.

### **III. Diskusija**

5. Kao što je navedeno tokom pretpretresne konferencije, Vijeće je i dalje ozbiljno zabrinuto obimom teza tužilaštva i potencijalnim uticajem koji bi to moglo imati na pravično i ekspeditivno vođenje suđenja i sprovođenje pravde. Vijeće je razočarano nespremnošću tužilaštva da identificuje dodatna mesta zločina i incidente koji bi mogli biti izostavljeni iz ovog konkrenog suđenja. Vijeće ponavlja da isključivanje dokaza koji se tiču određenih mesta zločina ili incidenata ne znači da su optužbe koje su povezane sa njima manje važne od drugih.<sup>14</sup> Naprotiv, održavajući suđenje praktički izvedivim je naprsto neophodno kako bi se osiguralo da se pravda sprovede na pravičan i ekspeditivan način, što je u interesu svih strana u postupku.

6. Prema tome, Vijeće prihvata svake prijedloge za skraćenje koje je tužilaštvo iznijelo u Prvom podnesku. Konkretno, Vijeće prihvata prijedlog tužilaštva da ne izvodi dokaze koji se tiču zločina za koje se u Optužnici navodi da su počinjeni u opštinama, ili na drugim konkretnim lokacijama ili mjestima incidenata, koji što su identifikovani u Dodatu B Prvog podneska. Na osnovu pravila 73bis(D), tužilaštvo možda neće izvoditi dokaze u vezi sa tim mjestima zločina i incidentima.

7. Osim toga, Vijeće će iskoristiti svoje pravo prema pravilu 73bis(C) da utvrdi vrijeme koje je tužilaštvu potrebno za izvođenje dokaza. U svjetlu raznih prijedloga koje je podnijelo tužilaštvo, kao i kalkulacija samog Vijeća o trajanju suđenja, Vijeće zaključuje da bi tužilaštvo trebalo da izvede sve dokaze u periodu od ukupno 300 sati. Ova brojka treba da obuhvati glavno ispitivanje i sva dodatna ispitivanja svjedokâ *viva voce* i svjedoka na osnovu pravila 92ter, uključujući i sve svjedočišta čiji dokazi su odbijeni na osnovu pravila 92bis. Time je isto tako obuhvaćeno vrijeme za sve svjedočišta koji su uvršteni na spisak rezervnih svjedoka tužilaštva i koje tužilaštvo tokom glavnog ispitivanja odluči da treba da ih pozove.

---

<sup>14</sup> Statusna konferencija, T. 450-451, (8. septembar 2009.).

8. Tužilaštvo bi radi jasnosti trebalo podnijeti označenu verziju Optužnice i pripadajućih priloga, na osnovu Dodatka B uz njegov Prvi podnesak i ovu Odluku, gdje će sve opštine, mesta zločina ili incidenti koji neće biti predmet dokazivanja na suđenju biti prekriženi. Tamo gdje na taj način uklonjeno mjesto zločina ili incident nisu predmet nekog konkretnog Priloga, ili su podvedeni pod mesta ili incidente u Prilogu koji ostaje dio suđenja, tužilaštvo će se poslužiti fusnotama da objasni optužbe koje su uklonjene, kao i one koje ostaju dio suđenja. Ta označena verzija Optužnice treba da bude podnesena na javnoj osnovi do 19. oktobra 2009.

9. Pretresno vijeće dalje napominje da je kao povjerljivi Dodatak A Drugom podnesku, tužilaštvo podnijelo svoj revidirani spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter, grupišući sve svoje predložene svjedočke koji će biti eliminisani, ako Vijeće prihvati njegov prijedlog za redukovanje opsega suđenja. Vijeće smatra da su ta 62 svjedoka uklonjena sa spiska svjedoka i da preostali spisak svjedoka sada predstavlja tužiočev kompletan spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter.

10. Pored toga, tužilaštvo bi do 19. oktobra 2009. trebalo podnijeti revidirani spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, nakon što ukloni one dokazne predmete koji u svjetlu ove odluke više nisu relevantni.

#### **IV. Dispozitiv**

11. Shodno tome, Pretresno vijeće na osnovu pravila 73bis Pravilnika, ovim odlučuje sljedeće:

- a. Tužilaštvo ne može izvoditi dokaze u vezi sa mjestima zločina i incidentima za koje je u Prvom podnesku tužilaštva predloženo da se uklone.
- b. Tužilaštvo će izvesti sve svoje dokaze u periodu od ukupno 300 sati.
- c. Tužilaštvo će u skladu s ovom Odlukom podnijeti označenu verziju Optužnice do 19. oktobra 2009.
- d. Tužilaštvo će podnijeti revidirani spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter do 19. oktobra 2009.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/  
sudija O-Gon Kwon,  
predsjedavajući

Dana 8. oktobra 2009.

U Haagu,  
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]